

Sakkojen muuntorangaistus palautettava pikaisesti

13. lokakuuta 2011 9.14

Vast. ott.: anna-maja.henriksson@eduskunta.fi, jyri.hakamies@eduskunta.fi, lauri.ihalainen@eduskunta.fi

Kopio: arto.satonen@eduskunta.fi

Sakkojen muuntorangaistus palautettava pikaisesti

Sastamalan seudulla ilmestyvässä Alueviestissä nro 38/2011 oli ilahduttava uutinen: oikeusministeri Anna-Maja Henriksson haluaa sakon muuntorangaistuksen uuteen tarkasteluun, ja Oikeusministeriössä istuu työryhmä miettimässä yhteiskuntaseuraamusten kehittämistä. Hyvä!

Muuntorangaistuksen (maksamattomien sakkojen muuntaminen vankeustuomioksi) poisto v. 2008 aiheutti selkeän kasvun näpistysten ja lievien varkauksien määrissä. Näistä kiinnijääneille määrätään vain sakkotuomioita. Mikäli tuomitulla ei ole varaa - tai halua - maksaa sakkoa, hänelle ei käytännössä tule rikoksistaan seuraamusta. PAMin liittokokouksessa marraskuussa 2010 pidin yleiskeskustelussa puheenvuoron, jossa haastoin kaupan alan etujärjestöt toimimaan valtiovallan suuntaan muuntorangaistuksen palauttamiseksi.

Kyse on palvelualojen työntekijöiden työolojen turvaamisesta. Jo pelkkien näpistelijöiden valvonta ja häiriötilanteiden kohtaaminen sekä rikosilmoitusten teko kuormittavat palvelualojen muutenkin työntäteisiä päiviä. Kun isostakaan näpistysten määrästä ei tekijä käytännössä saa mitään seuraamusta, on pikkurikollisen helppo livetä kassojen ryöstämisen puolelle. Varoiksi ottavat kuitenkin puukon tai muun aseensa, jolla uhkaavat työntekijää rahoja anastaessaan. Työntekijälle saattaa jäädä vuosiksi pelkotila, ja pahimmassa tilanteessa hän ei pysty enää asiakaspalvelutyöhön. Uhkaavat ja jopa vaaralliset tilanteet vain lisääntyvät, kun kunnan seuraamuksia ei tule.

Alueviesti 38/2011: "*sakko voitaisiin muuntaa mm. yhteiskuntapalveluksi esimerkiksi hoitomääräyksellä vahvistettuna.*" Pelkkä ehdoton vankilatuomio ei minustakaan ole aina oikea ratkaisu. Turun Sanomien pääkirjoitus 24.6.2011: "*Ainakin myymälävarkauksien määrä on reippaassa kasvussa. Viime vuonna kirjattiin 54 000 myymälävarkautta, mikä oli viitisentuhatta enemmän kuin vuotta sitten.*" K-kauppiasliiton hallituksen puheenjohtaja Esa Kiiskinen vuosikokouspuheessaan huhtikuussa 2011: "*sakkojen muuntaminen vankeudeksi on palautettava. Hänen mukaansa K-kauppiat ovat kärsineet kohtuuttomasti varkausrikoksista sen jälkeen, kun tästä luovuttiin.*" Kaupan Liiton työmarkkinajohtaja Tapio Mäkeläinen 23.9.2011: "*Varkaushävikki ja sen torjuntatoimet aiheuttavat yli 600 miljoonan kustannukset vuosittain.*" Yritykset joutuvat lisäämään varkaushävikin kustannukset tuotteiden hintoihin, eli maksumieheksi joutuu tavallinen kuluttaja.

Työntekijöiden edustajana toivon, että muuntorangaistus saataisiin pian palautettua, vaikkapa hieman lievemässä muodossa kuin ehdoton vankeus; valvottu yhdyskuntapalvelu ja (pakko)hoitotoimenpiteet esim. päihdeongelmallisille erittäin varteenotettava vaihtoehto. Näin saataisiin näpistely-, varkaus- ja ryöstökierteitä katkaistua ja turvattua palvelualojen ihmisten työskentelyolosuhteita. Yksimielisyyttä muuntorangaistuksen palauttamiseksi löytyy niin työntekijäpuolelta kuin työnantajilta sekä useilta poliitikoilta. Toivonkin pikaisia toimia!

Kari Peltovirta, Sastamala
alueluottamusmies, kaupan ala
PAMin edustajiston jäsen
SAK:n valtuuston varajäsen
kari.peltovirta@pamina003.fi

Lähetän tämän Teille kolmelle, koska katson asian liittyvän niin lainsäädäntöön ja oikeuskäytäntöön, elinkeinon harjoittamisen edellytyksiin kuin työelämän kehittämisenkin sektorille. Kopion laitan sastamalaiselle kansanedustajalle, jonka kanssa paikallinen kauppiasyrittäjä on kertomansa mukaan usein keskustellut aiheesta. Tämän pyynnöstä välitän vetoamukseni tiedoksi edustaja Satoselle.